

Regulamin rekrutacji i realizacji Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2026

§1

Postanowienia ogólne

1. Program Ministra Rodziny i Polityki Społecznej: „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2026, zwany dalej Programem, ma na celu zapewnienie dostępności do usług opieki wytchnieniowej, tj. wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad członkiem rodziny - osobą z niepełnosprawnością.
2. Program jest elementem polityki społecznej państwa w zakresie wsparcia członków rodzin lub opiekunów osób niepełnosprawnych poprzez czasowe odciążenie od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki nad osobą niepełnosprawną, zapewnienie czasu na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw. Usługi opieki wytchnieniowej mogą służyć również okresowemu zabezpieczeniu potrzeb osoby niepełnosprawnej w sytuacji, gdy opiekunowie z różnych powodów nie będą mogli wykonywać swoich obowiązków.
3. Podstawą prawną realizacji Programu jest art. 7 ust. 5 oraz art. 13 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym.
4. Program „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2026 jest finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego.
5. Jednostką realizującą Program na terenie Gminy Wiązowna jest Centrum Usług Społecznych Gminy Wiązowna z siedzibą Radiówek 25, zwane dalej CUS.
6. Biuro Programu znajduje się w Centrum Usług Społecznych Gminy Wiązowna, zwane dalej Biurem Programu.
7. Program jest realizowany w okresie od 01.01.2026 r. do 31.12.2026 r.

§2

Cel i zakres realizacji Programu

1. Głównym celem Programu, jest wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad:
 - 1) dziećmi od ukończenia 2 roku życia do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności,
 - 2) osobami dorosłymi z niepełnosprawnością w stopniu znacznym, spełniających kryteria określone w Programie.
2. Program zapewnia usługę opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej i miejscu wskazanym przez opiekunów osób niepełnosprawnych.
3. W szczególności usługi opieki wytchnieniowej mogą polegać na umożliwieniu uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej, tj. odciążenie od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki nad osobą z niepełnosprawnością przez zapewnienie czasowego zastępstwa w tym zakresie.

§3

Zasady rekrutacji i kwalifikacji uczestników Programu

1. Za rekrutację uczestników Programu odpowiada realizator – Centrum Usług Społecznych Gminy Wiązowna, powołując do tego celu trzyosobową komisję rekrutacyjną.
2. Uczestnikiem Programu może być osoba - członek rodziny lub opiekun sprawujący bezpośrednią opiekę nad:
 - 1) dziećmi od ukończenia 2 roku życia do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności,
 - 2) dorosłą osobą niepełnosprawną posiadającą:
 - a) orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo,

- b) orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem wymienionym w lit. a, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.
- 3) zamieszkującą na terenie Gminy Wiązowna.
3. Osoba zainteresowana udziałem w Programie składa komplet dokumentów rekrutacyjnych, zgodnie z załączonymi wzorami, tj.:
- 1) Kartę zgłoszenia do Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2026 – załącznik nr 1 do niniejszego regulaminu.
 - 2) Kserokopię aktualnego orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, o którym mowa w §1 pkt 5.
 - 3) Akceptację osoby opiekuna ze strony rodzica lub opiekuna prawnego dziecka z niepełnosprawnością - załącznik nr 2 do niniejszego regulaminu.
 - 4) Klauzulę informacyjną w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2026 – załączniki nr 5 i 6 do niniejszego Regulaminu.
4. Dokumenty rekrutacyjne są dostępne w Centrum Usług Społecznych Gminy Wiązowna, w godzinach urzędowania tj. w poniedziałki od 10.00 do 18.00, wtorki - piątki od 8.00 do 16.00 oraz na stronie internetowej Centrum Usług Społecznych Gminy Wiązowna: www.cuswiazowna.pl.
5. Dokumenty należy złożyć w formie papierowej w Biurze Programu lub wysłać pocztą. Dokumenty rekrutacyjne powinny zostać podpisane przez osobą zainteresowaną lub opiekuna prawnego. Dokumenty rekrutacyjne mogą zostać odebrane przez pracownika CUS w miejscu zamieszkania kandydata w przypadku braku możliwości osobistego dostarczenia ich, po wcześniejszym dokonaniu stosownych uzgodnień drogą telefoniczną.
6. Zgłoszenia do Programu będą przyjmowane w terminie od dnia 27.02.2026 r. do 09.03.2026r.
7. Kolejność zgłoszeń nie ma wpływu na wynik naboru uczestników do Programu. CUS przyznaje usługi opieki wytchnieniowej na podstawie Karty zgłoszenia do Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2026, zwanej dalej „Kartą zgłoszenia do Programu” oraz na podstawie dokonanej oceny indywidualnej sytuacji członka rodziny/opiekuna osoby z niepełnosprawnością. Informacje zawarte w Karcie zgłoszenia do Programu mogą być weryfikowane przez pracowników realizatora Programu w miejscu zamieszkania członka rodziny/opiekuna osoby z niepełnosprawnością.
8. Ocena indywidualnej sytuacji członka rodziny/opiekuna osoby z niepełnosprawnością powinna odnosić się do zbadania/weryfikacji:
- 1) potrzeb osoby z niepełnosprawnością, nad którą członek rodziny/ opiekun sprawuje opiekę, takich jak: czynności samoobsługowe (np. utrzymanie higieny osobistej), przemieszczanie się poza miejsce zamieszkania (np. spacer, udanie się do placówki zdrowia, sklepu, ect. itp), podejmowanie aktywności życiowej i komunikowanie się z otoczeniem;
 - 2) poziomu samodzielności osoby z niepełnosprawnością, nad którą członek rodziny/ opiekun sprawuje opiekę, w tym ograniczeń osoby z niepełnosprawnością w zakresie komunikowania się lub poruszania się;
 - 3) czy osoba z niepełnosprawnością, nad którą członek rodziny/opiekun sprawuje bezpośrednią opiekę stale przebywa w domu i nie korzysta np. z ośrodka wsparcia, z placówki pobytu całodobowego, z warsztatu terapii zajęciowej, szkoły i placówki, o których mowa w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2025 r. poz. 881), nie uczy się lub nie studiuje;
 - 4) czy członek rodziny/opiekun osoby z niepełnosprawnością sprawujący bezpośrednią opiekę nad osobą z niepełnosprawnością jest nieaktywny zawodowo i ma ograniczone możliwości podejmowania aktywności zawodowej ze względu na konieczność opiekowania się osobą z niepełnosprawnością.
9. O wynikach rekrutacji osoby biorące w niej udział zostaną poinformowane w formie pisemnej. Informacja powinna zawierać: przyznaną formę świadczenia usług opieki wytchnieniowej (w ramach pobytu dziennego/w ramach pobytu całodobowego), wymiar przyznanej usługi opieki wytchnieniowej (liczba godzin/liczba dób), a także o prawach i obowiązkach wynikających z przyznania usług opieki wytchnieniowej albo o wpisaniu go na listę rezerwową albo poinformować o odmowie jej przyznania wraz z uzasadnieniem.
10. Komisja rekrutacyjna weryfikuje poprawność i kompletność złożonych dokumentów oraz sprawdza kwalifikowalność uczestników.

11. Kandydat niespełniający kryteriów formalnych nie przechodzi do kolejnego etapu rekrutacji.
12. Kandydat spełniający kryteria formalne przechodzi do etapu weryfikacji pod kątem kwalifikacji przystąpienia do Programu.
13. W przypadku pozytywnej weryfikacji Kandydata, zostaną mu przyznane usługi w ramach Programu.
14. Kandydat ma prawo wskazania osoby opiekuna do realizacji usług w Programie. W przypadku braku wskazania, zostanie zaproponowana osoba do realizacji usług.
15. Komisja rekrutacyjna sporządza listę osób zakwalifikowanych do Programu, listę osób niezakwalifikowanych do Programu oraz listę rezerwową, gdzie trafią kandydaci spełniający kryteria, nie zakwalifikowani do Programu z powodu braku miejsc.
16. W przypadku zwolnienia się miejsca w Programie, usługami opieki wytchnieniowej zostanie objęta kolejna osoba z listy rezerwowej.
17. Dopuszcza się możliwość prowadzenia rekrutacji uzupełniającej w przypadku braku chętnych osób do udziału w Programie i braku listy rezerwowej.
18. Działania rekrutacyjne wsparte będą kampanią promocyjno-informacyjną.
19. W przypadku wystąpienia zdarzeń losowych (np. śmierć członka rodziny/opiekuna osoby z niepełnosprawnością lub jego nagły pobyt w szpitalu) oraz posiadania przez gminę/powiat wolnych środków na realizację Programu (np. w przypadku niewykorzystania uprzednio przyznanych godzin/dób usług opieki wytchnieniowej), usługi opieki wytchnieniowej mogą być przyznane bez Karty zgłoszenia do Programu oraz z pominięciem warunku określonego w IV Rozdziale ust. 28 Programu, dotyczącego przyznawania usługi opieki wytchnieniowej, w pierwszej kolejności osobom wpisanym na listę rezerwową. Karta zgłoszenia do Programu powinna zostać uzupełniona niezwłocznie, kiedy sytuacja członka rodziny/opiekuna osoby z niepełnosprawnością to umożliwia.

§4

Zasady uczestnictwa

1. Uczestnik Programu nie ponosi odpłatności za usługę przyznaną w ramach Programu.
 2. W godzinach realizacji z usług opieki wytchnieniowej finansowanych ze środków Funduszu, nie mogą być świadczone inne formy pomocy usługowej, w tym usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, inne usługi finansowane ze środków Funduszu lub usługi obejmujące analogiczne wsparcie do usług opieki wytchnieniowej finansowane ze środków publicznych (co kandydat oświadcza w załączniku nr 1 do Regulaminu).
 3. Usługi opieki wytchnieniowej mogą świadczyć osoby, niebędące członkami rodziny uczestnika:
 - 1) posiadające dyplom potwierdzający uzyskanie kwalifikacji w zawodzie asystent osoby niepełnosprawnej/pielęgniarka lub innym, zapewniającym realizację usługi opieki wytchnieniowej w zakresie adekwatnym do indywidualnych potrzeb osoby niepełnosprawnej (wynikających z Karty zgłoszenia, której wzór stanowi załącznik nr 1 do Regulaminu) lub
 - 2) posiadające, co najmniej 6-miesięczne udokumentowane doświadczenie w udzielaniu bezpośredniej pomocy/opieki osobom niepełnosprawnym, w tym np. doświadczenie zawodowe, udzielanie wsparcia osobom niepełnosprawnym w formie wolontariatu itp.Posiadanie doświadczenia, o którym mowa w pkt 2), powinno zostać udokumentowane pisemnym oświadczeniem podmiotu, który zlecał udzielanie bezpośredniej pomocy osobom niepełnosprawnym. W podejmowanych działaniach opiekun ma obowiązek brania pod uwagę potrzeby i preferencje uczestnika Programu lub
 - 3) zostaną wskazane przez uczestnika Programu w Karcie zgłoszenia do Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek samorządu terytorialnego- edycja 2026, której wzór stanowi załącznik nr 1 do Regulaminu.
4. W przypadku, gdy usługi opieki wytchnieniowej będą świadczone na rzecz dzieci z niepełnosprawnością od 2 roku życia do 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności, w odniesieniu do osoby, która ma świadczyć usługi asystencji osobistej, wymagane jest także:
 - 1) zaświadczenie o niekaralności;

- 2) informacja o niefigurowaniu w Rejestrze Sprawców Przepędzeń na Tle Seksualnym w postaci wydruku pobranej informacji z Rejestru;
- 3) pisemna akceptacja osoby asystenta ze strony rodzica lub opiekuna prawnego dziecka z niepełnosprawnością.
5. CUS umożliwi osobie niepełnosprawnej lub członkom rodziny/opiekunom sprawującym bezpośrednią opiekę nad osobą z niepełnosprawnością samodzielny wybór osoby, która będzie świadczyć usługę opieki wytchnieniowej pod warunkiem, że osoba wskazana spełnia warunki określone w Programie. Uczestnicy Programu będą mogli wskazać miejsce realizacji usług z zastrzeżeniem, że wskazane miejsce otrzyma pozytywną opinię gminy.
6. Limit godzin usług opieki wytchnieniowej przypadających na 1 uczestnika Programu w okresie jego realizacji wynosi 240 godzin.
7. Limit, o którym mowa w ust. 5, dotyczy również:
 - 1) więcej niż jednego opiekuna sprawującego bezpośrednią opiekę nad jedną osobą niepełnosprawną;
 - 2) opiekuna sprawującego bezpośrednią opiekę dla więcej niż jedną osobą niepełnosprawną.
8. Usługi opieki wytchnieniowej dla opiekuna sprawującego bezpośrednią opiekę nad więcej niż jedną osobą niepełnosprawną muszą być realizowane w tym samym czasie, z zastrzeżeniem zapewnienia indywidualnego wsparcia.
9. Maksymalna długość świadczenia formy nieprzerwanego pobytu dziennego wynosi 12 godzin dla jednej osoby niepełnosprawnej, z zastrzeżeniem limitów, o których mowa w ust. 5. Usługi w formie pobytu dziennego mogą być świadczone w godzinach 6.00-22.00.
10. W ramach usługi opieki wytchnieniowej zapewniane jest okresowe wsparcie w zabezpieczeniu potrzeb osoby niepełnosprawnej, w zastępstwie członków rodzin lub opiekunów sprawujących na co dzień bezpośrednią opiekę.
11. Rodzaj i zakres godzinowy usług opieki wytchnieniowej powinien być uzależniony od osobistej sytuacji osoby niepełnosprawnej, z uwzględnieniem stopnia i rodzaju niepełnosprawności uczestnika Programu.
12. Rozliczenie usług opieki wytchnieniowej będzie następowało na podstawie wypełnionej Karty rozliczenia usług opieki wytchnieniowej w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2026 stanowiącej załącznik nr 7 do niniejszego Regulaminu.

§5

Postanowienia końcowe

1. W godzinach realizacji usługi opieki wytchnieniowej nie mogą być świadczone inne formy pomocy usługowej, w tym: usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej bądź usługi finansowane w ramach Funduszu Solidarnościowego lub z innych źródeł.
2. W przypadku zmiany miejsca zamieszkania/pobytu osoba korzystająca z usług opieki wytchnieniowej wskazuje nowy adres, a jeżeli zmiana wykracza poza obszar gminy Wiązowna składa oświadczenie o rezygnacji z udziału w Programie.
3. Usługa opieki wytchnieniowej nie może być świadczona przez członków rodziny, opiekunów prawnych lub osoby faktycznie zamieszkujące razem z uczestnikiem Programu.

Załączniki:

1. Załącznik nr 1 - Karta zgłoszenia do Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2026.
2. Załącznik nr 2 - Akceptacja osoby opiekuna ze strony rodzica lub opiekuna prawnego dziecka z niepełnosprawnością.
3. Załącznik nr 3 - Klauzula informacyjna w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2026.
4. Załącznik nr 4 - Karta realizacji usług opieki wytchnieniowej.